

NÓGRÁDI LAPOK

és HONTI HIRADÓ.

Politikai, társadalmi s közgazdasági hetilap.

Előfizetési feltételek:
Egész évre 6 frt. Fél évre 3 frt. Évesedre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 15 krajcár.
Előzetni csapán a kiadóhivatalnál lehet B.-Gyarmaton.

Hirdetési díjak:
Öt basáhs petitor 5 kr. Bélyeg minden beiktatásnál 30 kr.
Nyilttér garmond sora 20 kr. — Nagyobb és több sorú hirdetések
juttányosan csökkentetnek.

A lap szellemi részére s a nyilttérre vonatkozó minden
Kélemények s szerkesztőbe küldendők.
Kiosztási pénzek, reklamatikák, és hirdetések
a kiadóhoz juttatandók.

Marczius 15-dike.

A szabadság ünnepének immár 36-ik évfordulója tegnap volt. A múlt évben fényesen ünnepeltük e napot, most, kivéve az ifjusági fellelkesülést, egéizen kobleink belső érzelmeire utaltuk e nap emlékeit. A haza nemtője nem az ünnepély pompájában, de az áldozók hazafias érzelmeiben gyönyörködik.

Az 1848 dik év marczius 15-dikének emléke felejthetetlen marad, míg a haza földjén magyar él. Ez év történelmi eseménye örök betűkkel van följegyezve hazánk történelmi könyvében. Ez év ábraszította föl a nemzetet szendergő álmából. Ez év lelkesítette és önértetre ösztönözte a magyart. Ez év vetette meg alapját a szabadságnak. Ez év szabadtotta föl a jobbágyot az ő szolgai szerepéből. Ez év teremtetto meg, hogy a magyar állam vagyona a nemzet érdekében és kizárólag javára fordittassék, hogy a magyar kereskedést nemzeti politika rendezi, a műipar fejlődését, melynek oly dús szellemi és anyagi elemeivel birunk, idegen érdek többé nem gátolja. Vajjon kik azok és hol vannak, kik e talajt részünkre megteremtették? azok már jobbára elköltöztek, azokat kevés kivétellel sirhalom fedi, a kik küzdöttek, harcztak a szabadságért, dicsően estek el a csatatéren, most már egyes emlékek jelölik volt létüket, melyek az emőeri tisztelet és kegyelet emelt.

Koszoruzzuk meg ez emlékeket, mert ezek nem önmagukért, hanem a későbbi nemzedék javáért dicsően estek el. Emlékezzünk vis-za mindenkor e kegyeletos napra!

Nógrádmegye rendkívüli közgyűlése

(marczius 12-én.)

Gr. Gyürky Ábrahám főispán elfoglalván főispáni székét, a közgyűlést következő beszéddel nyitotta meg: „Midőn őszinte örömmel üdvözlöm a t. megyei bizottságok eléggő szép számban összegyűlt tagjait, azon mélyen érzett örömmnek adok kifejezést, hogy ez időszert is, mint mindenkor, a megye termébe a békét és nyugalmat szerező bizottsági tagok gyűlhetnek egybe. Reményem és óhajom, hogy ezen békés és nyugodt állapot, mely egyrészt a jó adminisztráció fejlesztését mozdítja elő, másrészt a hazai cultura emelésére a legnagyobb befolyással van, a jövőben is fenn fog tartatni. Reményem, hogy a közeledő képviselő választások a legjobb rendben fognak érnei befejezést, s a megye minden tagja azon lesz, hogy az alkotmányos jogok legszobhikét, a választási jogot, oly egyének mellett érvényesítendő, kik a megyének legjobbjai közé tartoznak. Ha ezen elvek mellett magam maradok, akkor az általam most elmondottak, csak óhajok maradnak; de ha a tekintetben a megyei bizottság támogatásában részesülök, akkor a kívánt békés és nyugodt viszonyok fenntarthatók lesznek. Mert a feladatok és kötelességek egész sora nehezedik ráunk, főleg culturalis érdekeink előmozdítása körül. Itt mulhatlanul szükségünk a békés helyzetre, az összetartás és válvettelt kitartó munkásságra! Hogy egyebeket ne hozzak fel, felemlitem a vácz b.-gyarmati vasúti szárnyvonal kérdését, mely által a megye székvarosa és egy nagy vidék az ország szívével Budapesttel köthetnek össze, a másik fontos feladat a törvébe vett cukorgyár megvalósítása, mely

a megye egy szintén nagy vidékén a földbirtokok industriáját fokozatosan emelne. Minden erőnkkel oda kell hatni, hogy ezen intézmények a megye javára létrehozassanak.

T. m. bizottság! Ezen örvendetes tényekkel szemben azonban szomorú kötelességet teljesítsek akkor, midőn értesitem, hogy a megyének arany tiszta jellemű főpénztárnoka Detrich Zsigmond nincs többé! Azt hiszem az egész megye részvételt fogadja a gyász-estet, mely váratlanul ért mindenkit.”

Seitovszky János alispán úr indítványozta, hogy Detrich Zsigmond emléke és érdemei jegyzőkönyvileg megörökíttessenek.

Ezen indítványt az egybegyűlt megyebizottsági tagok egyhangulag elfogadták, s azt a főispán végzésileg kimondván, egyszersmind jelentette, hogy Detrich Zsigmond helyébe pénztárnokul Baintner Otto helyettesítették.

Ezek után a gyűlés megnyitott, s első tárgyat felvetett az alispáni szállás berendezése tárgyában hozott állandó választmányi javaslat. E szerint a mostani alispáni lakás 3 szobával s a szükséges mellékszobákkal bővítették, a szobák amerikai faburkolattal és megfelelő szárnyas ajtókkal láttatnak el. Az alispáni iroda a mostani főjegyzői lakásba helyeztetik, a főjegyző részére oddigi természetbeni lakása kárpótlásért 540 frt évi lakbér utalványoztatik. A főjegyző hivatalos szobájánál a mostani pénztári szoba jelöltetett ki. A pénztár valamint a számvérői és könyvelői tiszti szobáknál a mostani állami építészeti hivatalban három szoba fog e célra berendezetni. — Az állampépítészeti hivatal a volt pandurkaszárnyába vonul. Ezek az újítások. Az alispáni szállás berendezése és a pénztári hivatal áthelyezése s felszerelése 3442 frt 31 kr költségbe kerül. Erre fedezetül kijelöltetik a megyeház évi fenntartási budgetéből 500 frt, a rendkívüli épületfenntartási budgetből 366 frt. A nagyterem költségeire pótdó utján beszédett a felmaradandó 1300 frt, végül a jövő évi házfentartási budgetből 1305 frt 31 kr.

A mérnöki hivatal berendezése a volt pandurkaszárnyában 1672 frt 29 kr költséget von maga után, melyből 172 frt 29 kr a megye tartozik viselni. A hiányzó 1500 frtra nézve vaglyagos intézkedés tételt; a kormány t. i. megkeresetetik, hogy vagy az eddigi csekély 150 frt bérösszeget 300 frtra emelje s ez esetben a magán pénztár előlegez 1500 frtot, vagy pedig az 1500 frt költséget fedezze, mely esetben a mérnöki hivatalnak a szállás 150 frt bérért kiadatik. A főjegyző természetbeni lakása kárpótlásért évi 540 frtot fog kapni, mely a házi pénztárból nyerhet fedezetet, miután egy állatorvosi állomás be nem töltetvén, a megye rendelkezésére s ezimen 500 frt évi megtakarítás mutatkozik.

Ezen javaslatok, az állandó választmányban kelölög megvitatva, egyhangulag elfogadtattak, annál inkább, — mivel a költségek a megye községének újabbi terbelletése nélkül fedezhetők. Az alispán ezen intézkedések sürgős foganatosítására felhatalmaztatott.

A törvénykezési helyiségek bérlet összege, miután a kért 1700 frt bérösszeget az igazságügyi miniszterium megtagadta, ezentul is 800 frtban alapítatik meg kikötetetik azonban, hogy az átalakítások esetén a törvényhatóság jóváhagyása kikérendő. A bérlet 6 évre szól.

A szécsényi és sziráki szolgabírák helyesreje jóváhagyatott.

A szarjani belterületi ügyben Szilárdi felebezése folytán a képviselő testület új határozathozatalra utasított, kimondatott azonban, hogy a községi úthoz a földbirtokosságnak tulajdonjoga nincs.

Gács és F.-Sáp vételi ügye jóváhagyatott s a szerződészek záradékolására az alispán felhatalmaztatott.

A Losonczi levő megyei ház fedélzetének költségeire 1279 frt 30 kr szavaztatott meg a magánpénz-

tár terhére; egyszersmind Seitovszky János alispán előklote mellett: Harmos Gábor, Reményfy József, Kövy Tivadar, Alk György és Egilmayer Adolf főmérnök kiküldettek, hogy ezen épület további kezelése iránt, mintán az egyáltalában veszteséggel járónak találtatik, a legközelebbi gyűlésig véleményes jelentést tegyenek.

Ezek után megalakítottak a kataszteri járási becselő bizottságok, kiknek névsorát térhiány miatt jövőre közöljük.

Végül midőn Okolicsányi Manó tiszteletbeli segédszolgabíróvá neveztetett ki, a közgyűlés 11 óra felé az előklő főispán által feloszlattott.

Közigazgatási bizottsági ülés

(marczius 12-én.)

Elnök: gróf Gyürky Ábrahám főispán megnyitván az ülést, jelenti, hogy gróf Forgách Antal és Huszár István urak gyengélkedésük folytán az üléső részt nem vehetnek.

Az alispáni jelentésből kiemeljük a következőket: legelőször az alispán fájó szívvel jelenti, hogy Detrich Zsigmond, Nógrádmegye nagyrabecsült pénztárnoka f. hó 9-én déli 12 órakor elhalálozott; helyébe Baintner Otto helyettesítették, kinek a pénztárak már előbből átadtattak. — Jelenti továbbá az alispán, hogy a sorozás Losoncon és Losonc kerületében kedvező eredménnyel befejezetett, s most B.-Gyarmaton folyamatban van. — A csendőrségi jelentésekből azt vette észre, hogy a letartóztatottak száma nagy tömegre rög, s így megkeresendő volna a törvényezők elnöke, hogy a járásbíróságokat a letartóztatottak ügyeinek gyorsabb elintézésére utasítsa. Egyszersmind felhívás intézendő a csendőrségi szárnyparancsnokságra, hoz, hogy arra nézve, mely községek osztassanak be az egyes órákhoz, a törvényhatóság is meghallgatassék. — Az alispáni jelentés tudomásul vétele mellett a jelzett irány megkeresések megtételni fognak.

Reményty József felszólal arra nézve is, hogy az igazolványi jegyek kiadása iránt is tetéssek intézkedés, mivel volt eset rá, hogy egy idevaló polgárt „per sub“ hoztak baba. Ez az eset bármelyik jóhiszemű utazóval megtörténhetik.

Sréter Alfréd is felhoz oly esetet, hogy családját este 9 óra után elfogták.

Gróf Czebrán nem vél semmiféle korlátozó irányban eljárni. Eddig az volt a baj, hogy szigorúság nem volt.

Ezek folytán az alispán felkeretett, hogy ezen ügyekben tájékoztatassa magát s a lehető intézkedéseket tegye meg.

A csendőrségi havi kimutatás felolvasatván, elhatározatott, hogy ez is a rendes előadványok közé felvéssék. (Dorultást keltett az, hogy Gácson a csendőrség bázárdjátokra bukkant, 1 frt 40 kr a törvény nevében lefoglalt, s mintegy 5 bázárdjátékost, kik huszon egyet játszottak, átadtak a losoncz kir. járásbírósnak.)

A csendőrségi felosztás is beérkezett, mely használatul az alispánnak adatott ki.

A b.-gyarmati iskolaszék és az itteni polgári iskolai tanítók között fenoforgó ügy beavatkozás nélkül békés megoldást nyert.

Ranmgarten Fülöp és Antal utógi kérvénye elutasított.

A közl. miniszterium nem engedte meg, hogy a postakertletébe beosztott községek a hivatalos pénzes leveleket a posta útján díjmentesen terjeszték be. Ennek tudomásul vétele után az alispán felkeretett arra utasítani az ily pénzes levelek küldöt, hogy ezekre nézve postakönyvet készítsenek s a pénz be-terjesztést ily postakönyvek mellett eszközöltessék.

Sántha Mihály megyeri plébános panasza Bugát Lajos ellen, amiért ez utóbbi a fahatola jövedelmeiről

és az iskolaépítési költségekről nem számol, vizsgálat végett a járási szolgabírónak kiadott oly utasítással, hogy a mennyiben hiány mutatkoznék, Bugát ellen biztosítást eszközöljön a 45 nap alatt tegyen jelentést.

Sléisinger Salamon Szécsényben megválasztott hitközségi pénztárnoknak, azonban Sléisinger Ferenc hitközségi elnök ilyetől nem akarja őt acceptálni. A szolgabíró e tárgyban határozván, kimondta, hogy Sléisinger Salamon, mint szabályszerűen megválasztott pénztárnok foglalja el állomását. Ez ellen S. F. felelkezett az alispánhoz. Az alispán feloldotta a szolgabírói határozatot, mert a felek kihallgatásáról felvett jegyzőkönyv nem lett csatolva, és azért is, mert e tárgyban a tanfelügyelő már eljár. Ez ellen S. F. felelkezett, de az alispáni határozat indokainál fogva elfogadtatott.

Árvágy. A beadványok száma 3075. Elintéztetett: 2253. Hátralék: 824. Az árvapénztár állapota: 530,545 frt. Tartalék alap: 8432 frt 76 kr.

Tanügy. A vallás és közokt. miniszterium egy igen fontos rendeletet bocsátott ki, e azaz, hogy már az izr. rabbiktól is bizonyos qualificatio megkívánatni fog. T. i. Eszenül rabbinak csak oly magyar alatti való választható, ki legalább 4 gymnasialis, vagy 4 reáliskolát végzett. — Scitovszky alispán ur indítványára ezen rendelet felügyelet és ellenőrzés végett kiadatik a szolgabíróknak, kik utasítatnak, hogy a rabbi választásokat jelentsek be.

Zemlinszky Rezső jelenti, hogy Somosújfaluban a községi iskolához tanítóul megválasztattak: Kaltai Miklós és Mázik Lajos. A választás jóváhagyatott.

A márczali iskolaszűkre azon panaszérkezett, — hogy már 2 éve ülést nem tartott, s a tanító fizetése is elmaradozik. — A rendtelenségek megvizsgálására, a tanító fizetésének behajtására a szolgabíró utasítva lett, kinek ez ügyben 60 nap alatt kell jelentést tennie.

Jogügyek. Hoffmann Dávid banki lakos aziránt panaszkodik, hogy pótdó ügyében a képviselőtestület nem intézkedik. A panaszlevél kiadatik a járási szolgabírónak.

A salgótarjáni vasúti állomás kibővítésére szerzett teleknek telekkönyvi átíratása elrendeltetett.

Adóügy. A február havi befizetések az adófelfüggyelő jelentése szerint nem a legkedvezőbbek, sőt nagymértv visszaesés mutatkozik. — Befolyt ugyanis 97848 frt, vagyis 29257 frttal kevesebb, mint a múlt év február havában. Az idei január és február havi bevétel pedig 40548 frttal kevesebb, mint a tavali. Ezek folytán a kényszer behajtás elrendeltetett.

Csernoch Ferencné szül. Remo Terézia adólei rái kérvénye az adófelfüggyelőnek vizsgálat és indokolt vélemény előterjesztése végett kiadott.

Romhányban száma 11 ingatlan ellen az adó végrehajtás elrendeltetett. (Parlag szőlők.)

Bőrügy. A fegyverek száma 335. Keresmény 211 ft 34 kr.

Egészségügy. A jelentés türethető állapotokat constatál. Uralkodó betegség volt febr. havában a bűrgurult. — Az állategészségügy jó, bár Mohorán 4 drb tehén tüdővészben elhullott.

Útügy. Az utak állapota kitűnő. A kavicsszállítás folyamatban van. A vicinalis számadások egy kis része beérkezett.

F. Tiszovnikon postaállomás lépett életbe, melyhez A. és F. Tiszovnik, Veres, Óhuta, Balás-Huta, Turpolya községek becsatlak.

Ülés vége d. u. 1 órakor.

A vácz-gyarmati vicinalis vasútügy.

Nem karoltunk fel még talán egy dolgot sem oly entusiasmussal, mint a vácz-b. gyarmati vasútügyet. Ennek indokai a culturalis igényekben keresendők; mert hisz vasút nélkül ma már az életet te ng ó l e t h e s lehet hasonlítani; anélkül virágzó földmívelés, ipar és kereskedelem nem is képzelhető. És mert érezzük a világtól való elmaradásunkat, nap nap után szemléljük azt, hogy gazdaságunk, iparunk, kereskedésünk, a megélhetés eme kútforrásai száradnak és az enyészetnek néznek előbe; nem csoda tehát, hogy lázas izgottsággal nézünk a jobblét megvalósulásának hathatós tényezője, a vasút létesítése felé. E tekintetben sem B. Gyarmat városát, sem az érdekelt vidéket a közönnnyel vádolni egyáltalán nem lehet, sőt büszke önértéssel mondhatja B. Gyarmat városa, hogy mindent meg tett, amit tehetett.

Az érdeklődés azonban nemcsak B. Gyarmaton és vidékén talált termő talajra; V á c z városa is kezd ébredezni, mert hiszen azon előnyök melyeket Vác városának ezen szárvonal biztosítása, nem megveendő. Okoson tesz tehát Vác városa, ha a maga jól felfogott érdekében tevékenységre ébred, s az ügyet hathatós pártfogása alá veszi. Kövy Tivadar úr, mint a vasútügy buzgó jogtanácsosa, mihelyt ezen érdeklődésről, melyet főképp a „Váci közlöny“ a váci kö-

zöny ellenében felébresztett, — tudomást szerzett, azonnal külföldi felhívásokat intézett Vác város tanácsához, a pétepöki uradalom kormányzószághoz, a káptalanhoz, a váci takarékpénztárhoz, iparbankhoz, nép bankhoz, Dr. Fraysinger Lajos kir. közjegyzőhöz. Az eredményt várjuk, és örvendően fogjuk regisztrálni.

Lapunk múlt számából a tömeges aláírások közül véletlenül kimaradtak a következő nevek: 14. Sulez Lajos 100 frt, Ifj. Sulez Lajos 100 frt, Székely János 100 frt, Kedves Lajos 100 frt, Leszeniczky János 100 frt. Továbbá néhány sajtóhiba is előfordult, t. i. Herepey Károly nem 100, hanem 200 frtot jegyzett alá, ezenkívül Lepeczky Béla és Molnár János, valamint Palovics Mihály és Fábján János egyenként 100, összesen 400 frtot írtak alá.

A múlt számban közölt eredmény: 93,200 frt. Ehez a hét folyamán hozzá járultak: Tamaskovics Gyula 100 fr, Jakobovics József 100 és Ruttkay Lászlóné 500 frtal. Így tehát a b. gyarmati gyűlés eredménye lapunk zártáig 93,900 frt.

A vidékre még alig mentek ki az iverk, már is tetemes aláírásokról értesítettünk. Ugyanis: Beimel Sámuel (Herencsény) 500, Mihalovics József (Szanda) 800, Siatoczk Turibiusz (F.-Sáp) 1000, Engl Dávid 500, Mandl Adolf 300, Kazinszky József 100, F.-Sáp községe 100, Háty Ernestsin 100, Loch Ferencz 100, A.-Sáp községe 100, Tuppány Ferencz 100, Dr. Suhayda István (Kővesd) 1000, Stefanidesz Henrik (Kővesd) 1000, Szabó János (Varbó) 1500, Hanzély Márton (Szécsény) 1000, báró Buttlér Ervin (P. Kelecsény) 4000 frt. — A most kimutatott vidéki aláírás, melyet a b. gyarmattól elkülönítve fogunk közölni: 11,700 frt. Ezuttal felkérjük a vidéki gyűjtőket, hogy az aláírások gyűjtésében lehető legnagyobb buzgalmat kifejteni sziveskedjenek.

Nógrádvármegye alispánjától. Másolat. 2079. sz. Hivatkozással a magy. kir. pénzügyminiszteriumnak 1154. sz. a. kelt leiratára, értesitem a megye közönségét: hogy az egyenes és közvetett adók, közvetlenül levonandó illetékek és az egyenes adók módjára beszedendő egyéb tartozások befizetésének szorgalmazására vonatkozó intési irat az 1883 évi XVIV. t. cz. 5. §-a alapján posta úján kézbesítendő B. Gyarmaton és Losoncban.

A kézbesítésnél tartozik a levélbördő a vétbizonyítványt a címzett által kelteztetni és aláírni; a vétbizonyítványt pedig az intéstől elválasztva a postabívalatnak visszahozza. Ha pedig a címzettet nem találja hon, arról, hogy adóintézés van, értesítést hagy hátra, s ha az intést 3 nap alatt nem kézbesítheti, azt a címzett ház népének adja át és az által iratja alá, egyszerűsind feljegyzi, hogy miért nem volt a címzett által aláírható.

Ha a ház nép az aláírást megtagadja, a levélbördő az intést azért ott hagyja, de a vétbizonyítványra feljegyzi, hogy kinek hagyta az intést, és hogy az aláírást megtagadta; ugyan így jár el a levélbördő ha a címzett vonatkozik az adóintéset átvenni és a vétbizonyítványt aláírni. Ha az intést nem azon helyen volt kézbesíthető, melyet az intéző hivatal az intézés feljegyzett, tartozik a levélbördő azt, hogy az adóintéset mely utcában és mely számú házban kézbesítette, vagy hagyta, a vétbizonyítványra rávezetni.

Az intések kézbesíthetetleneknek csak akkor tekinthetők, ha a címzett lakása nem található, vagy ha a címzett egy hétnél hosszabb időre elutazott. A kézbesíthetelenség okát a levélbördő az intézésre jegyezze fel.

Az adóintések kézbesítése a végrehajtás további folyamának előfeltételét képezvén, e célból felhívom a megye közönségét, hogy a fenti minisiteri intézkedést tudomásul vegye.

B. Gyarmat 1884 ik évi márczius hó 3-án.

Scitovszky a. k.,
alispán.

A felvidéki közművelődési egyesület felhívása folytán a nógrádmegyei vidéki választmány megalakítása céljából Kövy Tivadar meghívott tag által egybehívott szervezkedő gyűlés B. Gyarmaton a városbába tanács-teremben igen szép érdeklődés mellett tartatott meg. Márcz. hó 9 én Kövy Tivadar úr megnyitván a gyűlést, constatatott, hogy az időközi aláírásokkal együtt Nógrádból 123 tag lépett az egyesületbe. Ezenfelől igen szép eszmecsere indult meg aziránt, nem volna-e cél szerű a végleges megalakulást jelenben felfüggeszteni s egy 6-8 bizottságot kiküldetni, hogy a hasonczéból alakult a nagyobb tőkével rendelkező „Nógrádmegyei nemzeti intézet“ választmányának meghallgatásával, a megalakulás szükségé és módjai iránt kész javaslatot terjesszen elő. Ezen indítványt elsősorban Bodnár István úr tette meg, s főleg Harmos Gábor úr által igen élesen indokoltatott. Harmos úr abból a szem-

pontból is indult ki, hogy a gyarmatiak a nemzeti intézet iránt bizonyos bálával tartoznak, mert annak 25 ezer frt adománya nélkül a polgári iskolát nem építhették volna fel; másrészt pedig a nemzeti intézet kibontakozván régi hagyományos jelmezéből most demokratikus alapokra van fektetve, s ugyanazon miasója van, mint a felvidéki közművelődési egyesületnek: így tehát inkább annak erőbítéséről lehet szó, nem pedig az erők szétforgácsolásáról. Ezen nézet indokait Török Sándor úr is melegen támogatta, bár véleménye szerint, a két intézmény egymás mellett megállhat; a szívéből óhajta ugyan a nógrádmegyei vidéki választmány megalakítását, azonban addig, míg a nemzeti intézettel az érintkezés meg nem történik, minden további intézkedést elhamarkodottnak tekint. Ezekhez Komjáthy Anselm tanfelügyelő úr is hozzájárult. A másik nézet, melynek Kövy Tivadar és Horváth Danó urak adtak kifejezést, abban culminált, hogy miátán az összehívott tagok a felvidéki nemzeti intézet alapszabályait kötelező aláírásaikkal elfogadták, s ezen szabályok szerint a vidéki választmány megalakítandó, eonélfogva ezen szabályoktól eltérésnek nincs helye. A megalakulás azért is szükséges, mert csak a választmány lesz hivatva ezen nagy borderejű nemzeti mozgalom érdekében tagokat gyűjteni, a nógrádmegyei nemzeti intézet érdekeit a felvidéki nemzeti intézet érdekeivel összehangoltatni, a teendőket körvonalázni, s közrehatni arra is, hogy az alvó nemzeti intézet lebhargijából felébredve, már egyszer céljai-
nak és feladatának megfelelő tevékenységre serkentessék. Ezen nézetben Ujhelyi Boldizsár úr is ragaszkodik a az alapszabályok szerinti megalakulást nem csak időzerűnek, de kötelezőnek is tartja. A kérdés ezután szavazat alá bocsáttaiván, a megalakulás elbalsztása mellett a még ott maradtak közül 13 man, a megalakulás mellett 10 en szavaztak. A közvetítő bizottság tagjaiul megválasztattak: Kövy Tivadar, Bodnár István, Harmos Gábor, Komjáthy Anselm és Ujhelyi Boldizsár urak.

H i r e k.

DETRICH ZSIGMOND

1823—1884.

Váratlanul jött és így megdöbbentőleg hatott ama gyászhir, hogy Detrich Zsigmond, Nógrádvármegye nagyrabecsült pénztárnoka kizenvedett. — Néhány hét előtt még lelkiismeretesen teljesítette kötelességét, bár egészsége az új pénzkezelési rendszer által követelt és fokozott munkásság miatt meg volt támadva, csak az alispán és jó barátjai noszolására hagyta el a pénztárnoki hivatalt, hogy ipóly-kis kéri falusi magányába családi körébe vonulva, néhány heti szabadságidő alatt kibeverhesse baját. — Ki hitte volna, hogy akkor utoljára látjuk őt, — hogy akkor utoljára szemléljük ama emberi ezenvedélyektől tisztia arcot, melyben a jószág és szelidség a jól teljesített kötelesség tudatának összhangjával sugárzott vissza? — Detrich Zsigmond 12 évig volt e megyének pénztárnoka; ezen idő alatt teljesen hivatalának élt, s a megye által rá bízott vagyont a legtisztább lelkiismeretességgel és becsülettel kezelte. Az ő tisztia arany jelleméhez nem fért semmi, s épen ezért nemcsak tisztatársai, de a megye közönsége előtt is közbecsülésben és közszereletben állott. — Temetése a megboldogultnak e hó 11 én ment végbe, ez alkalommal tisztársai és nagy számú tisztelői közül aki csak tehetett, megjelent a B. Gyarmattól kissé távol eső Kis-Kérben, hogy a végtiszteltet a szeretett halott iránt leróvhassa. A törvényhatóságot miután az alispán és főjegyző, a közbeeső állandó választmányi ülés és ünnoszolás miatt ki nem mobertek, Pajor István árvasszéki elnök (mint egyszerűsind a b. gyarmati takaréki és hitelintézet kiküldötte) képviselte. A temetésen részt vettek Madách Károly volt alispán, valamint Komjáthy Anselm kir. tanfelügyelő is, és igen számosan részint B. Gyarmatról, részint a vidékről. A ravatalon látható volt a törvényhatóság gyönyörű koszorúja, aranyhimzű kékszalaggal: „Nógrádmegye, nagyrabecsült pénztárnokának“ felirattal, továbbá tisztársai koszorúja: „Nógrádmegye tisztikara a szeretett tisztatársunk“ felirattal, a takaréki és hitelintézet koszorúja „a takaréki és hitelintézet szeretett aligazgatójának“ felirattal, továbbá a Milovan család, a b. gyarmati az altárnak koszorúja. A gyászisteni tiszteletet Sárkány Emil kis zellő ev. lelkésze végezte, s igen megható és szép beszédet mondott a szeretett halott felett. A koporsó, melyet 6 megyei huszár vett körül, az ismerősök és tisztelők beláthatatlan serege kísérte a temetőbe, hol Pajor István úr rögtönözve megható beszédet mondott, mely után átadták őt, a mind

nyájunk által szeretett jó „Zsiga bácsit” a régi gárdának jellemében és becsületében kimagasló alakját, a mindent kibékítő anyaföldnek. Legyen emléke áldott közöttük mindörökké! — A család által kiadott gyászjelentés a következő: „Detrich Zsigmondné született garamszegi Géczy Klótd. gyermekei: Elek, Károly, Margit; testvérei öz. Veres Zsigmondné szül. Detrich Krisztina, öz. Lippné szül. Detrich Berta és Detrich Rudolf szomorodott szívvel jelentik törőn szeretett férjének, gondoskodó atyjának és felelősen szeretett testvérüknek: Benedekfalvi Detrich Zsigmondnak, Nógrádmegye kőztisztelő és nagyrahectült főpénztárnokának végelgyengülésben 1884. évi március hó 9-ikén déli 12 órakor, életének 61 ik, házasságának 39-ik évében történt gyászos elhunytát. Hült tetemei ugyan e hó 11-én délután 3 órakor az ágostoni evangélikai egyház szertartása mellett fognak a helybeli sírkertben örök nyugalomra tétetni. — Ipoly Kiskér 1884. március hó 9-én. Réke és áldás hamvaira!”

Személyi hírek. Gróf Gyürky Ábrahám főispán úr 6 méltósága e hó 11-én érkezett a székvárosba, a másnap d. u. 4 órakor utazott vissza Budapestre. A közgazgatási bizottsági ülésen márc. hó 12-én a bizottsági tagok közül részt vettek: Gr. Czebyán László, Kövy Tivadar, Madách Károly, Reményi József és Sréter Alfréd urak. A közgyűlésen a bizottmányi tagok közül, a körülményekhez képest, elég számosan, közel 50-en vettek részt.

Kinevezés. Madách László, volt alispánunk egyik kitérő fia, a helyügyminiszteriumnál fogalmazórá léptetett elő.

Hymen. Jung Antal b-gyarmati fiatal kereskedő e napokban jegyezte el Stür Matild kinaszonyt, Stür Károly pribeli evang. lelkész, s a hontmegyei esperesség tisztelt pénztárnokának bájos leányát.

Ftődó Hottovinszky Károly újonnan kinevezett balassa gyarmati plébános urat megérkezésekor, mult csütörtökön március 12-én, a helybeli róm. kath. egyház hívei nagy öröm és ünnepélyes kitüntetésekkel fogadták. A mondott napon korán reggel a hívek nagy tömege, 7 uri kocsi által kísérve, aietett az előbbi időből itt már jól ismert, szeretve tisztelt, s ugyanazért várva-várt lelképásztor elé. kit a város Patvarcz felőli határában megelőzve, itt Tomesko Nándor polgári iskolai igazgató, tanár úr üdvözölt őszinte meleg szavakkal. A válasz pedig ez üdvözlőre olyan volt, mely az összes jelenvoltak szomébe örömkönyeket csalt. Aztán megindult a menet s a város utcáiba érve, mindnagobb lett az üdvözlők serege, hitfelekezeti különbség nélkül. Jól esett látnunk, hogy ut Nedics János ur, a helybeli görög keleti egyház lelkésze is a nemzeti lobogóval feldíszített parochia kapujában várt az újonnan érkezőre, hogy az első köztölt legyen, kik őt üdvözlík. A kath. iskolaszék sem késott testületileg tisztelőni egyházi elnökénél; Harmos Gábor világi elnök volt a küldöttség szónoka, s mondanunk is fölösleges, hogy az ő beszéde úgy kath. egyházi, továbbá tanügyi, mint politikai szempontból kitérő volt; politikai színezettel pedig azért bírt e beszéd, mert városunk sajtósaág helyzeténél fogva, s tekintve, hogy a más hitfelekezeti lakosság szintén tekintélyes számban van itt, csupán a keresztényi szeretet, testvéri türelem és tapintatosság mellett lehetőség a békés együttélés; azon óhajnak adott tehát kifejezést a szónok, hogy az új plébános ur, követve

az előd e tekintetbeni helyes nyomdokait, hathatósan felvirágoztathassa nálunk a kath. vallás hitéletét, a vallásnevelést s a testvéri jó egyetértést. A plébános ur válasza minden tekintetben méltó volt az üdvözlésre; utalt Krisztusra, a szeretet vallásának alapítójára; az ő egyéni magatartását illetőleg pedig bivatkozott e városban eltöltött több évi működésére. S midőn nehéz feladata megoldásának megkönnyebbitése végett az iskolaszék gyámolító közreműködését, a hívek szeretetét és bizalmát kikérte, szavait azzal végezé, hogy az isten áldása ezálljon vállvetett munkálkodásunkra. Ugy a Harmos Gábor, mint a plébános ur beszéde végeztével hangos éljenzések töltötték be a parochialis termet; a küldöttség tagjai közt ott láttuk Melcher Ferencz kir. ügyészt, Etheniczky Flóriát, Farkas Ferencz, Vauvay Ignác, Reményi Károly ügyvédekot, Papp Lászlót, Filler Lajost, Veszeloyszki Jánost, stb. — A plébános ur ünnepélyes beiktatása ma, vasárnap fog az egyházban, hibetölég a vadkerti ker eszperes főt. Farkas Mihály ur közbenjöttével véghoz menni; isteni tisztelet után pedig mint értesülünk, a polgárság díszebédet rendez a plébános ur tiszteletére a „Balassa” termében.

A főispáni ebéden márc. hó 12-én mintegy 45-en vettek részt, ezek közt láttuk a sorozó bizottság legfőbb tagjait, a sorozd részéről: Huszár, a honvédség részéről: Györgypál őrnagy urakat, kik a főispánnál az nap tisztelegetek. Ebéd alatt az első toasztot a főispán mondta. Ő felsége és az uralkodó ház összes tagjair; a felköszöntőt felállva hallgatták meg. A főispán egészségére Pajor István kir. tanácsos úr üritett poharat, mint nemcsak a békés jó egyetértés fenntartója, hanem egyezersmind a most napirenden levő kulturális érdekek (vasut, cukorgyár) előmozdítójaért. A főispán Scitovszky János alispánt éltette, kinek a megye gazdasági érdekeinek emelése körül már eddig is igen sok érdeme van. A toasztokat zajos éljenzés követte. A főispán még az ebéd alatt távozott el, s az ebéd 4 óráig tartott, s jó hangulattal ért véget.

Izgatottságban tartotta városunkat egy ifjú szép asszony, Adorján Lőrinczné Frideczky Lajos törvényszéki elnök úr Matild leányának, súlyos és aggályos betegsége. A város intelligens közönsége a legnagyobb részvétellel kísérte ezen esetet. Az előhívott pesti orvos Dr. Osztierlamm kijelentette, hogy a felüldülés biztosan remélhető. Ezen kijelentést a legnagyobb örömmel fogadta mindenki, s úgy értesülünk, hogy Adorján Lőrinczné egészségi állapota tetemesen javult s nincs semmi ok az aggodalomra. — A tapintatos ifjúság a f. hó 12-kére tervezett pikniket Adorján Lőrinczné ülyos helyzete és szenvedései miatt elhalasztotta.

Kún Barna sziráki kir. járásbíró urat súlyos családí vesztés érte. Ugyanis szeretett két éves kis Pista fiát elragadta a kirelhetlen halál a gyöngéden szerető szülők karjaiból. A kis angyalkák serege pótolja a szülői forró szeretetet a mennyben, a vigasztalhatatlan szülők bánatát pedig enyhítse a hit, remény és szeretet balzsama.

A tolmácsi községi önszegélyzőnek már eddigelő 150 tagja van. Diós-Jenő hasonló egylet alakításán fáradoznak. Bár ragadna ezen jó példa többször — A megalakítás módjairól, valamint az alapszabályokról Illés Ödön tolmácsi földbirtokos a közügyeink derék fiatal barcoza, szívesen szolgál felvilágosításokkal bármely községnek. Egyébként mi is fogjuk ismertetni ezen fontos ügyet.

Paczolay János helyébe az ipolysági kerületben a képviselő választás e hó 21-kére törtétt ki. Mint tudjuk, a szabadelvű párt jelöltje: báró Nyári Béla, kinek ellenében Ivánka Zsigmond a méréséket ellenzék tagja lép fel. A választás zajos lesz; mindkét párt erős actióba lépett.

A selypi cukorgyár ügyében Losonczon március 18-án tartandó értekezlet, melyet Scitovszky János alispán ur, mint a megyei gazdasági egylet első alelnöke hívott egybe, igen népszerűen ígérkezik. Az érdekelte vidék gazdasági közönsége siet megragadni a kellet alkalmat s már is számosan vannak, kik a Schossberger Henrik és társai, mint vállalkozók által biztosított, igen előnyös szerződési pontozatokat elfogadják és aláírják.

A buda esti kiállítás építő-ipari országos szakbizottsága a bejelentési határidő lejártának közeledtével ismételtén felkéri a hazai építészek és építőiparosokat (nevezetesen kőbánya-tégla és cementgyári tulajdonosokat, épületlakatosokat, fűtési szelölőztési és vízvezetési berendezések készítőit, épületasztalosokat, ác-okat s egyéb építő iparágakkal foglalkozókat) hogy az országos kiállításra közérdeklő építkezésekre vonatkozó termvműveikkel, illetőleg termékeikkel, gyártmányaikkal és készítményeikkel minél tömegesebben részt venni s ezáltal a hazai építőipart a kiállítás mai fejlettségéhez méltóan bemutatni sziveskedjenek. A bejelentések az építő-ipari országos kiállítási bizottsághoz (Budapest Papnövelde utca 10. sz. a.) küldendők, mely bizottság a kiállításra vonatkozólag akár szóbeli, akár írásbeli felvilágosításokkal, ügyszintén bejelentő levelek szívesen szolgál.

A helybeli dalegylet által február hó 25-én rendezett estely összes bevétele 122 frt, kiadás 126 frt és 50 kr, kiadási többlet 3 frt 50 kr. Ez alkalommal felülfizettek: Scitovszky János alispán ur 3 frt 50 kr, Dániel András ur 2 frt, Vancsó Béla úr (Szécsényből) 50 krt. A felülfizetőknek a dalegylet nevében köszönetet mond a választmány.

Gyászhir. Mattavovszky József gácsfalvi prépost, kerületi alesperes, jótékony és buzgó életének 65, s áldozáságának 41 ik évében Gácsfalván elhalálozott. Áldás poraira!

A sorozás B-Gyarmaton a mult hétfőn vette kezdetét Scitovszky János alispán úr elnöklete alatt. A sorozdret Huszár őrnagy, — a honvédséget Györgypál őrnagy urak képviselték. A sorozás meglehető eredményel folyt le. A sorozó bizottság innen Szécsénybe ment.

A helybeli állami elemi népiskolánál többrendbeli jókarban levő 8-8 üvegtáblával ellátott ablakok igen jutányos áron eladók. Melegágnyakra és üvegházakra is igen alkalmasok.

Nyílttér.

Egy teljesen jó állapotban lévő két lérejtű Kühne E-féle fogas cséplőgép járgánnyal, számlarkázával jutányos áron eladó. Szóval és levélben értekezhet: Kovács Bertalan körjegyzővel Vanyarczon u. p. Szirák. 3-8

Feladó szerkesztő:

Horváth Danó.

Vörös lóhero mag méterm. 64 frtől 68 frtig legjobb minőségű és más némű vető magok legjutányosabb áron kaphatók: **Klein Ignác** kereskedésében Vácson a főpiacon.

Primadonna árpa

200 m. mázsa vetésre alkalmas, mmázsánként 9 frtjával eladó P. Csontorokon.

Beke Albertnél.

Ügynökök,

eredeti sorajegyek részletfizetés melletti eladására, az új törvény értelmében előnyös feltételekkel alkalmazást nyernek a 2-3

Fővárosi Váltóház Társaságánál Budapesten,

Dorottya- és furdó-utca sarkán.

6637.—1883. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b-gyarmati kir. törvénzék mint tkvli hatóság közhírré teszi, hogy Németh Ede ügyvéd mint néhai Nikolinyi István és Dornay Johanna Igonda hagyatéki gondnokának önkéntes árverési ügyében a b-gyarmati kir. tiszék területén lévő Rád község határában fekvő, a rádi 214 sz. tkvben Mikulinyi István és Dornay Johanna Igonda neveikre írt + 994. hrsz. dézsmaszőlőre 150 frtnyi kiállítás árban, továbbá a + 997. hrsz. dézsmaszőlőre szintén 150 frtnyi kiállítás árban az önkéntes árverést elrendelték, s hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1883-évi március hó 22-ik napján délelőtti 10 órakor Rád község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítás árán alul is eladhatni fognak.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlanok becsárának 10 szőlőtőlját közpénzben, vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42 §-ában jelzett árfoolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 1833. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 470. §-a értelmében a bíróságnak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazsolgaltatni.

Kelt B-Gyarmaton, a kir. tkvli tiszéknek 1883. évi december 29-én tartott üléséből.

Alulirt okleveles és több hírneves uraságoknál alkalmazva volt kertész, Balassa-Gyarmaton telepedve meg, a kertészetet itt is folytatni óhajlja, s mint ilyenről kaphatók minden a virág- és konyhakertészet keretébe vágó, legjobb minőségű honi és valódi friserfurti magvak kisebb nagyobb mennyiségben, valamint törekedni fog, hogy a korai növényeknek dús választéka álljon a. t. megrendelő közönség számára.

Végül ajánlja magát, mint műkertész dísz- vagy gyümölcsfa-kertek berendezésére.

3-3 **Stütz Antal,** kereskedelmi műkertész.

Lakik: Kishid-utca 56 szám alatt.

733.—1884. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A b-gyarmati kir. tiszék mint tkvli hatóság közhírré teszi, hogy Pongyist János egy is mint kiskorú Pongyist Anna és János gyámja végrehajtónak, Zsuzkalliczky Erzsébet forj. Pókorádi Jánosné végrehajtást szándékozik elleni 50 frt többletkezeses és járulékal iránti végrehajtási ügyében a b-gyarmati kir. tiszék területén lévő, a rádi 500 tkvi + 977. hrsz. dézsmaszőlőre az árverést 434 forintnyi kiállítás árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1884. évi március hó 27-ik napján délelőtti 10 órakor Rád község házánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kiállítás árán alul is eladhatni fog.

Árverezni szándékozik tartoznak az ingatlan becsárának 10 szőlőtőlját vagyis 43 frt 40 krt közpénzben vagy az 1881. évi 60. t. cz. 42. §-ában jelzett árfoolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 1833. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. évi 60. t. cz. 470. §-a értelmében a bíróságnak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átazsolgaltatni.

Kelt B-Gyarmaton, a kir. tkvli törvénzéknek 1884. évi február hó 16-án tartott üléséből.

A PESTI MAGYAR KERESKEDELMI BANK TÖRLESZTÉSI JELZÁLOG-KÖLCSÖNÖKET

engedélyez

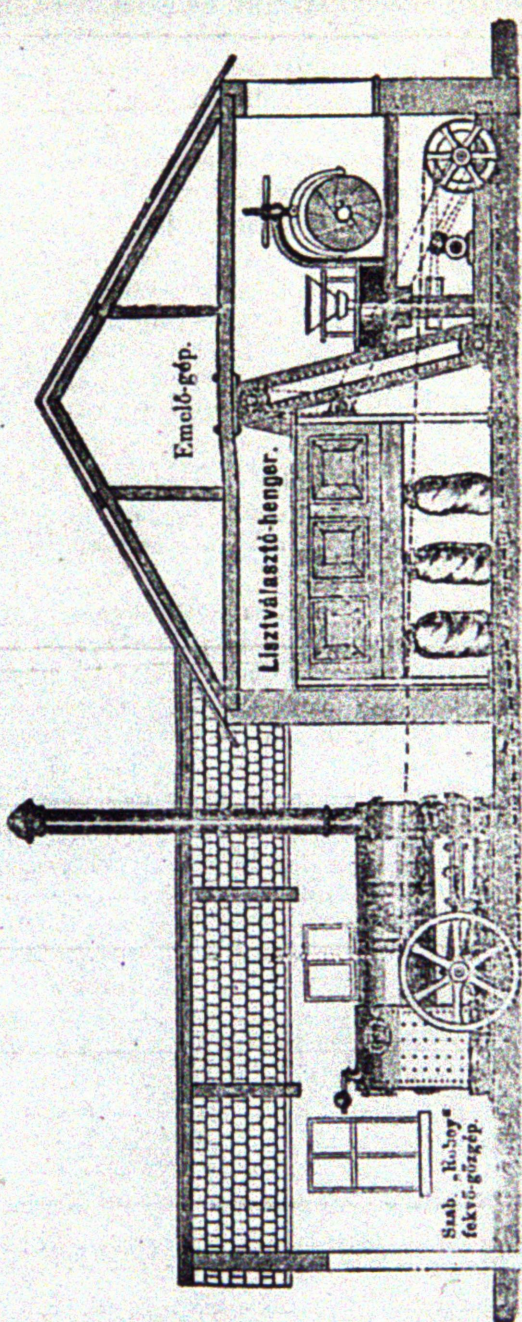
5%-OS BANK-ZÁLOGLEVELEKBEN

előnyös feltételek mellett és pedig földbirtokra a magyar korona területén, valamint a vidék nagyobb városaiban fekvő bérházakra is.
Ezen üzletre vonatkozó határozmányok kívánatra megküldetnek.

4-2

ROBEY & CO.

BUDAPESTEN, Üllői-út 35. sz.

Szabadalmazott „ROBEY” gőzgép

malmok hajtására a legjobb gép, nem igényel külön alapfalazatot, falazott kéményt, olcsóbb is felül is mulja a fekvő (stabil) gépet.

18-5

DREHER ANTAL féle

PALACZKSEREK

valódiságuk és hamisítlanságuk jótállása mellett egyedül és csupán csak

Dietrich és Gottschlig-nál

Budapesten,

vagy

DREHER A. serfőzdejében Kőbányán
rendelhetők meg.

Megrendelésenként mindenkor a legjobb minőségű reservált kivitelű sor jó eszközésbe. Bővebb árjegyzéket bárhova ingyen és bérmentve küldünk.

Ismételadókat vételükhöz mértén a lehető legnagyobb előnyökben és jutányos árakban részesítünk.

Ez alkalommal bátrak vagyunk egyuttal megemlíteni, mi szerint mi távolabbi helyekre történt megbízásoknál, a midőn a küldemény hosszú ideig van uton, vagy azon esetben, ha a ser raktárra vételik a csak lassanként áruváltatják ki, kívánatra mi

különleges sorokkal

szolgálhatunk, melyeket különben csak tengertuli küldemények-nél, hol a szállítás maga 3-4 hét veszt igénybe, használunk.

Mi ezen különleges sereket, melyek erősebb főzetűek, de különösen tartalomdúságuk folytán lényegesen nagyobb költséget okoznak, palackozként csak 1 és fél krajczárral számítunk drágábban, tartósságuk és tisztaságukért félévi jótállást vállalva. Magától értetődik, hogy ezen különleges serek a legforróbb időszakban sem, nemcsak nem lesznek zavarosak, hanem eredeti tisztaságukat és zamataikat félév elmúltával is megtartják.

10-1

Védjegy 819. és 820.

Használati utasítás magyar vagy német nyelven, bizományossáim névsorával ellátva, minden üveghoz ingyen mellékeltek.

Kapható B-Gyarmaton: Gazdik L., Omazta és Bachár, Havas Gy., Nagy L., Szommer K. és Feledi H. uraknál.

Figyelmeztetés.

Az általánosan ismert, jó hírnévnek örvendő a többoldalilag ki-tüntetett sósbor-szesz készítményem — kelendőségénél fogva — sok utazásnak lévén az utóbbi időben kitéve, elhatároztam, hogy azokra címjegyzémet módosítom s arra két nyomtatban saját házam külső alakját veszem föl, bejegyeztetvén egyszersmind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl:

cézusz szagát, fagyás, fog- és fejfájdalmak, szomjúság, bémulások, stb. stb. ellen. Fogtiszító szerül is igen ajánlható, a mennyiben a fogak fényét elősegíti, a foghúst erősíti, és a száj tisztá, szagtalan ízt nyer a szesz elpárologása után, valamint ajánlatos a szesz fejmosásra is, a hajdegek erősítésére, a fej-korpaképződés megakadályozására és annak eltávolítására.

Ára egy nagy üveggel 80 kr.,
egy kisebb üveggel 40 kr.

Brázay Kálmán,

Budapest, IV. ker. Múzeum-körút 23. sz.

ÉRTESÍTÉS.

Ezennel tisztelettel tudomásukra adom a környékbeli földbirtokos és géptulajdonos uraknak, hogy a nálam ujonnan berendezett és minden segédeszközökkel ellátott **vasesz-tergály műhelyemben** mindennemű gép-javítások, gazdasági eszközök, ugyszin-tén gőz- és oséplőgépeknél kiigazítások legjutányosabb és pontos elkészítettését ma-gamra vállalom.

3-1

A balassa-gyarmati gőzmalom és vasesztergály tulajdonosa.